

Directoraat-generaal Natuur
en Visserij

Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Auteur

[Redacted signature block]

TER BESLISSING

Datum

21 november 2025

Kenmerk

DGNV / 102591978

nota
TER BESLISSING

Nota bij aanbiedingsbrief elfde
Voortgangsrapportage Natuur

Kopie aan

Bijlage(n)

5

Parafenroute

[Redacted signature block]

Aanleiding

De elfde Voortgangsrapportage Natuur (VRN) van IPO, Bij12 en LVVN is gereed (zie bijlage 1). Het rapporteert over de resultaten in het natuurbeleid in 2024. Tevens zijn hierin (in het hoofdstuk natuurkwaliteit) de resultaten verwerkt van de eerder dit jaar bij de Europese Commissie ingediende zesjaarlijkse rapportages over de Vogel-en Habitatrichtlijnen (VHR-rapportages). Met de bijgaande brieven (bijlage 2 en 3) biedt u Tweede en Eerste Kamer de VRN aan en informeert u hen tevens over de ermee samenhangende VHR-rapportages.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- in te stemmen met de elfde VRN (bijlage 1) en het daarin mede door u ondertekende voorwoord (samen met gedeputeerde Beemsterboer, voorzitter van de bestuurlijke adviescommissie landelijk gebied);
- de bijgaande brieven aan Tweede en Eerste Kamer (bijlage 2 en 3) te ondertekenen;
- in te stemmen met het gezamenlijke persbericht (bijlage 4)

Kernpunten

- In 2024 hebben provincies 2.537 ha nieuwe natuur in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ingericht, ongeveer 600 ha meer dan in 2023. Het tempo is nog wel te laag om de afgesproken ambitie van 80.000 ha in 2027. Er rest na 2027 naar verwachting nog een opgave van ruim 17.000 ha.
- In de brief aan de Tweede Kamer laat u weten dat u de motie Podt/Grinwis als uitgevoerd beschouwt. U verwijst hiervoor naar de PBL-indicator 'Conditie VHR-doelbereik', waaruit blijkt dat de bijdrage van afronding van het NNN aan dit doelbereik ongeveer 10% bedraagt.
- Over agrarisch natuur- en landschapsbeheer rapporteert de VRN een groei van ruim 5000 ha naar meer dan 122.000 ha. In de aanbiedingsbrieven memoreert u het extra structurele geld dat dit kabinet heeft vrijgemaakt voor agrarisch natuurbeheer.

- Ten aanzien van natuurkwaliteit zijn alle indicatoren geactualiseerd, met name op basis van de nieuwe VHR-rapportages. De resultaten schetsen een vergelijkbaar beeld als in de vorige VHR-rapportages (2019): Voor bepaalde vogels, Habitatrichtlijnsoorten en habitattypen zijn positieve ontwikkelingen zichtbaar, maar gemiddeld genomen gaat het niet goed met de onder de Vogel- en Habitatrichtlijn beschermde natuur.
- De uitkomsten van de VHR-rapportages zijn in het stafoverleg van 15 juli jl. met u besproken. De VHR-rapportages zijn zeer recent definitief afgerond en op dit moment nog niet publiek beschikbaar. Als bijlage bij deze nota is voor u een samenvatting van de belangrijkste uitkomsten bijgevoegd (bijlage 5). In de aanbestedingsbrieven aan de Kamers wordt verwezen naar de website www.natura2000.nl, waar op het moment van verschijnen de betreffende gegevens te vinden zijn. Deze rapportages zijn gebruikt in de VRN en worden gebruikt als 'baseline' voor de Natuurherstelverordening en voor de landelijke doelen voor Natura 2000. Daarom is het van belang dat de Tweede Kamer zo snel mogelijk ingelicht wordt over de indiening.

Toelichting

Voortgangsrapportage Natuur

De VRN wordt parallel aangeboden aan de bestuurlijke adviescommissie (bac) landelijk gebied van het IPO, die de VRN op 27 november heeft goedgekeurd. Zoals te doen gebruikelijk hebben IPO/BIJ12 en LVVN gezamenlijk gewerkt aan een persbericht, dat als bijlage bij deze nota is gevoegd. IPO/BIJ12 en LVVN stemmen, na uw akkoord, samen het moment van verzending af.

VHR-rapportages

De nationale rapportage conform artikel 12 van de Vogelrichtlijn is op 27 juli j.l. ingediend. In de tweede helft van september zijn vanuit het Europees Milieuagentschap nog enkele vragen gesteld over enkele inconsistenties. Deze zijn een maand later allemaal opgelost, waarmee de rapportage definitief is geworden. De nationale rapportage conform artikel 17 van de Habitatrichtlijn is op 12 augustus j.l. ingediend. De checkvragen voor deze rapportage kwamen begin november. Deze zijn deze week opgelost, waarmee deze rapportage nu ook definitief wordt. Beide rapportages bevatten de best beschikbare kennis over de daadwerkelijke staat van de natuur op dit moment, gegoten in het vaste format dat de Europese Commissie daarvoor heeft opgesteld. De rapportages zijn afgestemd met medeoverheden en stakeholders, inclusief faunabeheerders en landbouworganisaties.

De Europese Commissie verzoekt dringend om de rapportages open te stellen voor publiek op de Europese website ReportNet waar ze ingediend zijn. Dat hebben we tot op heden nog niet gedaan, vanwege mogelijke wijzigingen naar aanleiding van de laatste checks vanuit Europa. Nu alle opmerkingen verwerkt zijn, kunnen we aan dit verzoek voldoen. Openstellen zal gebeuren op de dag dat de brief naar de Tweede Kamer gaat.

Op de website www.natura2000.nl staat een aparte pagina waarop de komende tijd alle relevante informatie opgenomen zal worden, waarover een publieksvriendelijke versie van de rapportages en links naar achtergrondrapporten.